

# OCCUPATIONAL QUALIFICATION STANDARD

## Vocational Teacher, EstQF Level 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

| Occupational title                | Level of Estonian Qualifications Framework (EstQF) |
|-----------------------------------|----------------------------------------------------|
| Vocational Teacher, EstQF Level 8 | 8                                                  |

### Part A DESCRIPTION OF WORK

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>A.1 Description of work</b><br><p>Kutseõpetaja loob oma tegevusega tingimused ja suunab õppeprotsessi õppija tööks vajalike teadmiste ja oskuste omandamiseks. Ta toetab õppija isiksuse arengut ning kujundab tema valmisolekut elukestvaks õppeks. Kutseõpetaja väärtustab õppimist ning arendab ennast professionaalselt.</p> <p>Kutseõpetaja, tase 8 kutseõpetaja loob õppijale tingimused teadmiste, oskuste ja hoiakute arendamiseks õpetatavas valdkonnas. Ta arendab üleriigilises ja rahvusvahelises koostöös erialast väljaõpet. Ta nõustab, juhendab ja koolitab kolleege ning algatab ja juhib arendustegevusi nii õppeasutuses kui ka väljaspool seda.</p> <p>Kutseõpetaja kutsealal on ka järgmistel tasemetel kutseõpetaja kutsed:</p> <p>5. taseme kutseõpetaja õpetab põhiliselt praktilisi töövõtteid, kujundades õpilastes tööharjumusi ja praktilisi tööoskusi. Kutseõpetaja, tase 5 kutse sisaldab osakutset Praktikajuhendaja ettevõttes, tase 5.</p> <p>6. taseme kutseõpetaja loob õppijale tingimused teadmiste, oskuste ja hoiakute arendamiseks õpetatavas valdkonnas. Koostöös ettevõtetega ja erialaliitudega arendab erialast väljaõpet õppeasutuses.</p> <p>7. taseme kutseõpetaja lisaks eelnevale arendab erialast väljaõpet mh väljaspool õppeasutust. Ta nõustab ja juhendab kolleege ning kujundab kutseõppe mainet.</p> |
| <b>A.2 Tasks</b><br><p>A.2.1 Õppeprotsessi planeerimine</p> <p>A.2.2 Õppimise ja õppija arengu toetamine</p> <p>A.2.3 Refleksioon ja professionaalne enesearendamine</p> <p>A.2.4 Erialaõppe arendamine</p> <p>A.2.5 Kutseõppe maine kujundamine</p> <p>A.2.6 Meeskonna ja protsesside juhtimine ning eestvedamine</p> <p>A.2.7 Kolleegide toetamine</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Elective areas of work</b><br><p>A.2.8 Praktika juhendamine</p> <p>A.2.9 Täienduskoolituse kavandamine ja läbiviimine</p> <p>A.2.10 Hariduslike erivajadustega õppija toetamine</p> <p>A.2.11 Digipedagoogika rakendamine</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>A.3 Professional preparation</b><br><p>Üldjuhul on 8. taseme kutseõpetajal kõrgharidus õpetatavas valdkonnas või kõrgharidus ja töökogemus õpetatavas valdkonnas. Kui õpetataval erialal puudub kõrghariduse saamise võimalus, on soovitatav omada kutsetunnistust õpetatavas valdkonnas ja töökogemust kutseõpetajana.</p> <p>Kutseõpetaja, tase 8 on õpetamisala valdkonna ettevalmistusega, mis on omandatud tasemeõppes või täienduskoolitusel.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>A.4 Most common occupational titles</b><br><p>Kutseõpetaja.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

## A.5 Regulations governing profession

Töötamine kutseõpetajana on reguleeritud kutseõppeasutuse seadusega.

## A.6 Relevant skills for the future

Kutseõpetajate teadmised eripedagoogika, andragoogika ja psühholoogia alal, samuti võõrkee- ja meeskonnatöö oskused ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise oskused vajavad arendamist. (OSKA uuring Tulevikuvaade tööjõu- ja oskuste vajadusele: Haridus ja teadus, 2018)

# Part B COMPETENCY REQUIREMENTS

## B.1 Structure of occupation

Selle kutse taotlemisel on nõutav üldoskuste (B.2) ja kohustuslike kompetentside B.3.1 – B.3.7 tõendamine. Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.8 – B.3.11.

## B.2 General skills of Vocational Teacher, EstQF Level 8

1. juhendab oma töös õpetaja kutse-eetikat; toetab oma tegevuste kaudu kutse-eetika ja õpetaja ameti laiemat teadvustamist ning väärtustamist ühiskonnas; järgib üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ja norme erinevates keskkondades; kujundab oma eeskujuga õppijate väärtusi;
2. on orienteeritud tulemustele ja isiklike tööeesmärkide saavutamisele; otsib võimalusi enesearendamiseks ja karjääris edasilikumiseks; tuleb välja uute ideedega ja viib neid ellu, arvestades teaduspõhise ja parimate praktikatega; märkab probleeme ja neis peituvaid võimalusi; reageerib paindlikult muutustele ja hindab riske;
3. märkab, tunnustab, innustab õppijat, lapsevanemat ja kolleegi, tunnustab ka väikseid edusamme; toetab õpimotivatsiooni kujunemist läbi tähenduslike ja jõukohaste õpituatsioonide loomise, eneseteostuse ja õppimisest tekkiva rahulolu soodustamise; märkab mittemotiveerivate situatsioonide teket õpiprotsessis ja leiab lahendusi nende kõrvaldamiseks individuaalsel või rühma tasandil;
4. hindab end ennastjuhtiva õppijana, määratledes enda õpistrateegiaid, õpiprotsessi, -vajadusi ja -võimalusi ning enda tugevaid ja nõrku külgi elukestva õppijana; arendab ennast eesmärgipäraselt;
5. määratleb ennast õpetaja ja õppiva professionaalina ning tajub sellest lähtuvat vastutust ja rolli ühiskonnas; analüüsib oma professionaalset arengut, olles avatud tagasisidele ja arvestab sellega enesearengu kavandamisel; tegutseb teadliku ja vastutustundliku kodanikuna;
6. koostööd tehes näitab üles austust ja hoolivust, aktsepteerides inimeste erinevusi ning arvestab neid; toob koostöösse oma teadmised ja kogemused ning rakendab neid koostööpartnerite võimestamisel; väärtustab koostööd ja analüüsib selle tõhusust;
7. loob positiivse suhtluskeskkonna ja käitub vastavalt headele suhtlemistavadele; juhib oma emotsioone ja käitumisviise vastavalt situatsioonile; esindab õpetaja professioni, suheldes erinevate sihtgruppidega, loob koostööks vajalikke suhtevõrgustikke; kujundab õppijate kommunikatsiooni-/ suhtlemisoskusi; analüüsib ja arendab oma suhtlemisoskusi, annab konstruktiivset tagasisidet ja on sellele avatud;
8. arvestab oma töös Eesti ja Euroopa kultuuripärandit ja -saavutusi, erinevate regioonide kultuurilist ja keelelist mitmekesisust ja vajadust seda säilitada ning loomingulise eneseväljendamise olulisust igapäevaelus;
9. mõistab ja rakendab matemaatikale, loodusteadustele ja tehnoloogiale omaseid teadmisi ja meetodeid probleemide lahendamisel; tõlgendab matemaatilisi tulemusi igapäevaelu kontekstis; loob tehnoloogilisi lahendusi ja tegutseb nii looduslikus kui ka tehnoloogiarikkas keskkonnas, arvestades looduse, tehnoloogia ja ühiskonna vastasmõjusid;
10. järgib säästva arengu põhimõtteid ja käitub keskkonnasäästlikult; vahendab jätkusuutlikkuse ja keskkonnateadlikkuse põhimõtteid;
11. järgib hariduse valdkonda, kutseharidust ja õpetatavat eriala reguleerivaid õigusakte; järgib töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid, juhendab õppijaid tööohutuse alasel ja tagab nende järgimise õppeprotsessis;
12. valdab eesti keelt vastavalt keeleseaduse nõuetele; kasutab oma töös korrektset õpetamiskeelt kõnes ja kirjas ning väljendab ennast arusaadavalt; kasutab oma töös vähemalt ühte võõrkeelt;
13. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi info haldamine, suhtlemine digikeskkondades, sisuloo ja turvalisus (vt lisa 1 Digioskused); hindab ja arendab oma digikompetentsust.

## B.3 Competences

### MANDATORY COMPETENCES

| B.3.1 Õppeprotsessi planeerimine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | EstQF Level 8 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Enda töö kavandamine:</p> <p>kavandab oma tegevused õppeaastaks, arvestades tööülesandeid ja organisatsiooni tööplaani/tegevuskava, teeb selles koostööd kolleegidega; teeb ettepanekuid organisatsiooni tööplaani täiendamiseks; nõustab kolleege nende tegevuste kavandamisel; kavandab õppetegevust lähtuvalt nüüdisaegsest õpikäsitlusest, õppekavast ja sellega seonduvatest dokumentidest, tagasiside analüüsist, sh kvaliteedihindamisest; toetab, juhendab ja nõustab kolleege õppetegevuse kavandamisel, mooduli rakenduskava koostamisel ja õppijate toetamisel.</p> <p>2. Õppetegevuse kavandamine:</p> <p>püstitab õppe eesmärgi lähtuvalt õppekava ja mooduli õpiväljunditest, arvestades võtmepädevusi ja eriala- ning üldõpingute lõimingut; valib õpiväljunditest, sihtrühmast, õppija eripärast ja lõimingust lähtuvalt õppemeetodid; valib õppetööks asja- ja ajakohase õppevara, lähtudes õpiväljunditest ja õppija eripärast, tagab õppematerjalide õigeaegse olemasolu vastavalt organisatsiooni töökorraldusele; toetab kolleege õppevara valimisel; planeerib õpiväljunditest lähtuva, õppija eripära arvestava hindamismetoodika, soovitatavate kolleegidele asjakohaseid hindamismeetodeid; juhendab ja nõustab kolleege õppetegevuse kavandamisel.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |               |
| B.3.2 Õppimise ja õppija arengu toetamine                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | EstQF Level 8 |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Õppija arengu- ja õpivajaduste väljaselgitamine:</p> <p>selgitab välja õppija arengu- ja õpivajadused, sh võtmepädevuste osas, lähtudes õppija eripärast ning arvestades varasemat õpi- ja töökogemust, kaasates õppijaid ja kolleege; analüüsib ja üldistab saadud tulemusi õppetegevuse kavandamiseks; nõustab ja juhendab kolleege õppija arengu- ja õpivajaduste väljaselgitamisel.</p> <p>2. Turvalise, õppija arengut soodustava õpikeskkonna loomine:</p> <p>kujundab õppimist ja õppija arengut soodustava vaimselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt turvalise õpikeskkonna vastavalt õpiväljunditele, arvestades õppija eripära ning lähtudes õpiväljunditest ja kaasaegsest tehnoloogiast; nõustab ja juhendab kolleege õpikeskkonna loomisel; kasutab innovaatilisi õpikeskkondi ning julgustab ja juhendab kolleege nende kasutamisel; teeb ettepanekuid õpikeskkonna parendamiseks; märkab grupiprotsesse ja arvestab oma tegevuses grupi mõju iga liikme õpimotivatsioonile, õppimise tulemuslikkusele ja üldinimlike väärtuste ning hoiakute kujunemisele; suunab grupiprotsesse õppijate arengut soodustava keskkonna loomiseks, arvestades sihtrühma eripära; tegutseb ohu ja esmaabi vajaduse korral vastavalt organisatsioonis kehtestatud nõuetele.</p> <p>3. Õppijate arengu toetamine õpieesmärkide saavutamisel:</p> <p>selgitab õppijatele õppe eesmärgid, oodatavaid õpiväljundeid, õppesisu ja hindamise põhimõtteid lähtuvalt õppekavast; viib läbi õppe, lähtudes õppekavast, kasutades õppija arengut toetavaid õppemeetodeid, töövõtteid, materjale ja vahendeid; lõimib õppeprotsessis teoreetilist ja praktilist õpet ning võtmepädevusi, juhendab selles kolleege; kogub ja analüüsib sobivate meetoditega informatsiooni õppijate erialase arengu ja motivatsiooni kohta õppe tulemuslikkuse parendamiseks õppeasutuse tasandil, kaasates kolleege; motiveerib õppijaid, kasutades erinevaid võimalusi; planeerib ja rakendab individuaalset lähenemist, arvestades õppija eripära; vajadusel osaleb individuaalse õppekava koostamisel ja rakendab seda; juhendab ja koolitab kolleege õppija arengu toetamisel.</p> <p>4. Õppimist ja õppija arengut toetav tagasiside ja hindamine:</p> <p>annab õppijatele õpiväljundite saavutamise kohta õppimist toetavat tagasisidet ja individuaalseid soovitusi kogu õppe vältel, lähtudes hindamiskriteeriumidest; hindab õppija õpiväljundite saavutamist, lähtudes väljundipõhise hindamise põhimõtetest ning kasutades aja- ja asjakohaseid hindamismeetodeid; analüüsib tagasisidest lähtuvalt hindamismeetodite ja -kriteeriumide asjakohasust õppija õpiväljundite saavutamisel; kohandab hindamismeetodeid lähtuvat õppijate eripärast ja tagasisidest; koostab ja arendab koostöös kolleegidega hindamise osa rakenduskavas; juhendab ja koolitab kolleege hindamismeetodite kasutamisel ja hindamiskriteeriumide väljatöötamisel, arvestades õppekava eesmärgid, õpiväljundeid ja õppijate eripära.</p> <p>5. Osapoolte informeerimine ja kaasamine:</p> <p>korraldab osapoolte õpieesmärkidest, õppe sisust, õppe- ja praktikakorraldusest (sh VÕTA võimalustest, hindamisest), tugiteenustest informeerimiseks sündmusi (nt lapsevanemate koosolek, kovisioon, koostööpartnerite ümarlaud); kaasab õppijaid jt osapooli õpitegevusse, tagasisidesse ja hindamisse, kasutades erinevaid meetodeid, on eestvedajaks; nõustab kolleege riiklikul või rahvusvahelisel tasandil.</p> |               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| <b>B.3.3 Refleksioon ja professionaalne enesearendamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>EstQF Level 8</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Õpetaja oma töö refleksioon, analüüsimine ja enesehindamine:<br/>reflekteerib oma tööd, tuues välja õnnestumised ja arenguvajadused, kasutades erinevaid refleksioonimeetodeid; kogub oma tööle regulaarselt tagasisidet, reflekteerib oma tööd regulaarselt koos õppijate, kolleegide, juhiga; analüüsib järjepidevalt oma tegevust, lähtuvalt õpetajale kehtestatud kompetentsusnõuetest ning toetudes refleksioonile ja tagasisidele; seab endale konkreetseid arengueesmärgi, lähtudes enese arenguvajadustest; uurib teaduspõhiselt õppe-kasvatustööga seotud probleeme.</p> <p>2. Enese professionaalne arendamine:<br/>hoiab end järjepidevalt kursis eri- ja kutseala arengutega, parimate praktikatega ning uuenduslike tehnoloogiatega, kasutades neid oma töös ja jagades neid kolleegidega riiklikul või rahvusvahelisel tasemel; loob õpikogukonna ja juhib selle tegevust enda ja kolleegide professionaalse arengu ning selle kaudu õppija arengu toetamise eesmärgil; arendab oma õpetamise ja erialaseid kompetentse (nt stažeerides, tehes ettekandeid erialakonverentsidel, messidel, infopäevadel, osaledes õpirändes, praktilal välisriigis, erialastes koostööprojektides ja võrgustikes, avaldades artikleid, töötades läbi erialast ja õpetamisega seotud kirjandust), lähtudes enda ja kutseõppe arenguvajadustest ja eesmärkidest; osaleb eksperdina hindamis- ja arendustegevustes; nõustab ja koolitab kolleege ja/või partnereid, lähtudes koolitusvajadusest.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                      |
| <b>B.3.4 Erialaoõppe arendamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>EstQF Level 8</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Õppekava, sh rakenduskava koostamine ja arendamine:<br/>analüüsib, hindab ja põhjendab õppekavade koostamise või muutmise vajadust; juhib õppekava koostamise töörühma koolis, arvestades sihtrühma ja eriala arengut ning kaasates kolleege, tööandjate esindajaid jt sotsiaalseid partnereid; nõustab, toetab ja koolitab kolleege regulaarselt ja eesmärgipäraselt õppekava ja rakenduskavade koostamisel.</p> <p>2. Õppevara ja metoodiliste materjalide koostamine, kohandamine ja uuendamine:<br/>koostab, kohandab, parendab ja tõlgib õppevara, lähtudes eriala arengust, tehnoloogia uuendustest, sihtrühma eripäradest ja tuginedes pedagoogilisele teadmusele ja parimatele praktikatele ning kasutades sobivaid haridustehnoloogilisi vahendeid ja võimalusi; jagab õppevara kolleegidega.</p> <p>3. Kaasaegsete tehnoloogiate kasutusvõimaluste tutvustamine ja rakendamine erialaoõppes:<br/>valib tehnoloogiaid erialaoõppes kasutamiseks ning analüüsib nende kasutamise vajalikkust; kasutab erialaoõppes uuenduslikke tehnoloogiaid, julgustab, nõustab ja koolitab kolleege nende kasutamisel; arendab erialaoõppe tehnoloogiaid ja rakendab neid erialaoõppes.</p> <p>4. Osalemine kooli arendustegevustes ja kvaliteeditagamise protsessis:<br/>osaleb kooli arendustegevustes, täites oma pädevuse piires sellega seotud ülesandeid; kavandab ja juhib õppekavarühma arendamise protsessi lähtuvalt kooli arengukava eesmärkidest ja tegevuskavast; teeb ettepanekuid koolikorralduslike dokumentide aja- ja asjakohastamiseks ning uuendusteks organisatsioonis; nõustab arendustegevusi kvaliteeditagamise protsessis, sh rahvusvahelisel tasandil.</p> <p>5. Erialaste võistluste ja konkursside korraldamine:<br/>korraldab erialaseid kutsemeisterlikkuse võistlusi ja konkursse; nõustab ja juhendab kolleege erialaste kutsemeisterlikkuse võistluste ja konkursside korraldamisel, sh võistlusjuhendite koostamisel.</p> |                      |
| <b>B.3.5 Kutseõppe maine kujundamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <b>EstQF Level 8</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Avalikkuse teavitamine oma eriala kutseõppe võimalustest, eriala ja kutsehariduse populariseerimine:<br/>populariseerib erineval viisil nii siseriiklikult kui rahvusvaheliselt oma eriala, kutseharidust ja kutseõpetaja kutset, sh levitab teavet oma kutseala kutseõppe võimaluste kohta, korraldab õpetatavat eriala tutvustavaid sündmusi organisatsioonis ja väljaspool seda, avaldab artikleid ja teeb ettekandeid eriala ning kutseõppe teemadel.</p> <p>2. Organisatsiooni kultuuri kujundamine:<br/>osaleb organisatsiooni kultuuri kujundamise protsessis, panustades organisatsiooni väärtuste, visiooni ja missiooni kirjeldamisse organisatsiooni strateegilistes dokumentides, lähtub nendest õppekasvatustöös; panustab kooli traditsioonide järgimisse, algatab uute traditsioonide loomist.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                      |
| <b>B.3.6 Meeskonna ja protsesside juhtimine ning eestvedamine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>EstQF Level 8</b> |
| <p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. Meeskonna juhtimine ja eestvedamine:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                      |

seab koos meeskonnaga, sh rahvusvahelise meeskonnaga selle tegevuse eesmärgid, lähtudes organisatsiooni ülesannetest, eesmärkidest ja väärtustest; juhib meeskonda eesmärgipäraselt, kaasates kolleege arendustegevustesse; motiveerib ja innustab meeskonnakaaslast, kujundades teadlikult meeskonna väärtusi; langetab asjakohaseid otsuseid, võtab vastutuse otsuste, tegevuste ja tulemuste eest; annab asjakohast tagasisidet.

#### 2. Protsesside juhtimine:

algatab ja käivitab protsessi lähtuvalt eesmärkidest; planeerib ja leiab ressursid protsesside läbiviimiseks; jälgib tegevuste läbiviimist, vajadusel kavandab muudatusi; analüüsib ja hindab tegevusi ning tulemusi, annab tagasisidet; korraldab probleemide lahendamise; analüüsib protsessi, teeb meeskonnale parendusettepanekuid, käivitab vajalikud muudatused protsessi etappides.

#### 3. Töö korraldamine:

korraldab meeskonna, sh rahvusvahelise meeskonna tööd, andes meeskonna liikmetele asjakohaseid ülesandeid vastavalt nende oskustele, võimetele, isikuomadustele ja motivatsioonile, kasutades sobivaid juhtimisvõtteid; prioriseerib tegevused; delegeerib tööülesandeid otstarbekalt ning annab selgeid juhiseid; tagab meeskonna liikmete informeerituse töötervishoiu- ja tööohutusuõuetest, jälgib nende täitmist; analüüsib töökorraldust ja lahendab sellega seotud probleemid.

### B.3.7 Kolleegide toetamine

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

#### 1. Kolleegide koolitamine:

kavandab ja viib läbi täienduskoolitusi kolleegidele lähtuvalt kooli arengueesmärkidest ja koolitusplaanist; koolitab riiklikul ja/või rahvusvahelisel tasandil, arvestades tõenduspõhisust ja parimaid praktikaid.

#### 2. Kolleegide mentorlus või õpetajakoolituse praktika juhendamine:

toetab juhendatavat kolleegi kooli ja õpetajatööga kohanemisel lähtuvalt tema arenguvajadustest; analüüsib ja hindab koostöös kolleegiga tema tööalast tegevust, annab kolleegile toetavat tagasisidet; või juhendab õpetajakoolituse praktikat lähtuvalt praktika eesmärgist ja praktikandi vajadustest; annab tagasisidet ja teeb ettepanekuid õpetajakoolituse praktika arendamiseks.

## OPTIONAL COMPETENCES

Lisaks on võimalik tõendada valitavaid kompetentse B.3.8 – B.3.11.

### B.3.8 Guidance during practical training

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

#### 1. Praktika ettevalmistamine:

planeerib lähtuvalt praktika eesmärgist õppijate praktikaks ettevalmistuse; osaleb praktikakoha sobivuse hindamisel; selgitab õppijatele ja praktikakoha juhendajatele praktika, sh välisriikides toimuva praktika eesmärgid, õpiväljundeid ning hindamist; toetab õppijat individuaalsete praktikaeesmärkide seadmisel; nõustab kolleege praktika ettevalmistamisel; viib läbi koostööseminare, kaasates osapooli; koolitab praktikajuhendajaid lähtuvalt praktika eesmärkidest ja sisust; teeb ettepanekuid praktikapartnerite leidmiseks ja praktika läbiviimiseks välisriikides; teeb ettepanekuid praktikakorralduse parendamiseks, lähtudes praktika tulemuste analüüsist.

#### 2. Praktika juhendamine:

toetab õppijat eesmärkide saavutamisel; juhendab õppijat praktikaga, sh välisriikides toimuva praktikaga seotud küsimustes ja enesehindamisel; nõustab kooli ja praktikakoha esindajaid praktikaga seotud küsimustes; arendab praktikakoha ja kooli koostööd praktika läbiviimisel; on mentoriks kooli ja/või praktikakoha juhendajatele.

#### 3. Praktika hindamine:

annab õppijale tagasisidet praktika õpiväljundite saavutamise kohta; korraldab praktika hindamise vastavalt õppekavas sätestatud hindamiskriteeriumitele, kaasates kooli ja praktikakoha esindajaid; analüüsib praktika, sh välisriikides toimuva praktika tulemuslikkust, arvestades õpiväljundite/praktikale seotud eesmärkide saavutatust ja õppijate, kooli ning praktikakoha esindajate tagasisidet; teeb ettepanekuid praktikaprotsessi parendamiseks.

### B.3.9 Planning and delivery of continuing education

**EstQF Level 7**

Tegevusnäitajad:

#### 1. Koolitusvajaduse selgitamine:

analüüsib koolitusturgu; analüüsib tulemustest ning valdkonna arengust lähtudes teeb koolituspakkumisi, kaasates erinevaid osapooli; selgitab välja ja analüüsib erinevaid osapooli kaasates täienduskoolitusel osalejate koolitusvajadused.

## 2. Koolituse planeerimine:

koostab täienduskoolituse õppekava, arvestades sihtrühma vajadusi ja kaasates osapooli; kavandab õppe lähtuvalt täienduskoolituse õppekavast ja osalejate eripärast; valib sobivad hindamismeetodid õpiväljundite saavutatuse hindamiseks; kavandab tegevused õppimist toetava õppekeskkonna loomiseks; analüüsib, kohandab ja parendab koostöös kolleegidega täienduskoolituse õppekava, tagades selle asja- ja ajakohasuse.

## 3. Täienduskoolituse läbiviimine:

viib läbi täienduskoolituse, lähtudes kavandatust ning arvestades õpi- või töökeskkonna ja osalejate eripära; kohandab õppeprotsessi vastavalt osalejate edasijõudmisele; märkab ja tunneb grupi arengus toimuvat, reageerib õpiprotsessi toetaval viisil; pakub õppijale tuge õpioskuste omandamisel, juhendades iseseisvat õppimist ja tagasisidestades õppija tegevust; hindab õpiväljundite saavutatust, kasutades asjakohaseid hindamismeetodeid; juhendab ja nõustab kolleege täienduskoolituse läbiviimise protsessis.

## 4. Tagasiside analüüs:

kogub sobivate meetoditega tagasisidet õppijatelt ja teistelt osapooltelt ning analüüsib seda (sh oma tegevust); teeb koolituse tulemustest ja tagasiside analüüsist lähtuvalt ettepanekuid õppekava parendamiseks; analüüsib täienduskoolituse läbiviimise protsessi organisatsioonis ning sellest tulenevalt teeb ettepanekuid täienduskoolituse arendamiseks.

### B.3.10 Supporting learners with special educational needs in the learning process

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

#### 1. Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine õppeprotsessis:

orienteerub HEV valdkonda puudutavates õigusaktides, mõistab ja kasutab HEV valdkonnas kasutatavat enamlevinud terminoloogiat; teab ja kasutab hariduslike erivajadustega seotud õppekorralduse võimalusi; märkab õppeprotsessis teistest eristuvat õppijat ja toe vajadust; kirjeldab ja analüüsib tuge vajava õppija õpioskusi, käitumist, psüühilisi protsesse jm, arvestades õpilase toimetulekut õpikeskkonnas ning tuginedes seni läbiviidud hindamise tulemustele; hindab ja analüüsib õppija teadmiste, oskuste ja üldpädevuste vastavust õppekavas kirjeldatud oodatavatele õpiväljunditele; tunneb ära tuge vajavate õppijate erivajaduste liigid ja koostöös osapooltega selgitab välja individuaalsed õpivajadused; koordineerib õppija juhtumipõhist õppeasutuse sisest võrgustikutööd ning tugimeetmete rakendusplaani koostamist ja elluviimist.

#### 2. Õppe kohandamine:

kujundab õpikeskkonda vastavalt õppija vajadustele ja arengule, tagades õpitoe ja eduelamuse; viib läbi õppija arengut toetavaid tegevusi individuaalselt või rühmas; seab võimalusel koos tuge vajava õppijaga õppijale jõukohased õpieesmärgid, vajadusel koostab ja rakendab individuaalseid õppekavu, jõukohastab õppevara ja töökorraldusi, suunab õppijat kasutama abimaterjale; rakendab tugirühma soovitusi tuge vajavatele õppijatele; teeb õppe kohandamisel ja rakendatud tugimeetmete efektiivsuse analüüsimisel koostööd tugispetsialistide ja kolleegidega ning annab HEV õppijale jt osapooltele tagasisidet õppija arengu kohta.

#### 3. Nõustamine:

nõustab ning juhendab kolleege õppija toetamisel õpiprotsessis, sh õpikeskkonna, õppematerjalide ja õppemeetodite kohandamisel; juhendab õppetegevusse kaasatud isikuid (tugiisikuid, praktikante, praktika juhendajaid jt); analüüsib rakendatud tugimeetmeid ja teeb tugirühmale ettepanekuid õppekorralduse muutmiseks lähtuvalt tuge vajavate õppijate vajadustest; teeb koostöös haridusasutuse juhi ja tugispetsialistidega ettepanekuid koolivälise võrgustiku kaasamiseks tuge vajavate õppijate toetamisel.

### B.3.11 Use of educational technology in teaching

**EstQF Level 8**

Tegevusnäitajad:

#### 1. Koolitamine ja nõustamine:

loob ja koostab juhend- ja meetoodilisi materjale digivahendite rakendamiseks riiklikul tasandil; korraldab ja viib riiklikul tasandil läbi digipädevuste arengut ja erinevate digivahendite mõtestatud kasutamist toetavaid koolitusi; koolitab õpetajate digipädevuse arendamisega seotud teemadel taseme- või täiendusõppes; soovitab digivahendeid, nõustab ja abistab kolleege digivahendite leidmisel, kasutusele võtmisel ja turvalisel kasutamisel; tõhustab koostöös oma piirkonna koolidega digivahendite kasutamist õppetöös ning levitab digivaldkonna meetoodikaid riiklikul tasandil.

#### 2. Õpikeskkonna kujundamine:

analüüsib organisatsiooni digitaristut ja teeb ettepanekuid selle kaasajastamiseks ning rakendamiseks nii õppeprotsessis kui õppeasutuse juhtimises; hindab turvariske ja teeb ettepanekuid nende maandamiseks.

#### 3. Arendustegevus:

toetab ja hindab digivahendite väljapakkumise ja digipädevuse õppetöösse loimimisega õppekava arendustööd; osaleb digivaldkonna strateegia väljatöötamises ja seiramises ning valdkondlikes koostöövõrgustikes riiklikul tasandil; toetab piirkondlikke ja riiklikke tööühmi haridustehnoloogia valdkonna strateegilises planeerimises.

## Part C GENERAL INFORMATION AND ANNEXES

| <b>C.1 Information concerning compilation and certification of occupational qualification standard and reference to classification of occupations</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. ID of occupational qualification standard in register of occupational qualifications                                                               | 21-28042020-1.4/1k                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 2. Occupational qualification standard compiled by:                                                                                                   | Tiia Murulaid, ETKA Andras<br>Riina Mürsepp, EKEÜ tööandjate esindaja (Pärnumaa Kutsehariduskeskus)<br>Kaie Piiskop, SA Innove<br>Liivi Raudsepp, EKEÜ spetsialistide esindaja (Tartu Kutsehariduskeskus)<br>Sirje Rekkor, kutseõpetaja kutsete andja Tallinna Ülikooli kutsekomisjoni esindaja<br>Meidi Sirk, Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituut<br>Mari Tikerpuu, Haridus-ja Teadusministeerium |
| 3. Occupational qualification standard approved by:                                                                                                   | Education                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 4. No. of decision of Sectoral Council                                                                                                                | 23                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 5. Date of decision of Sectoral Council                                                                                                               | 28.04.2020                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 6. Occupational qualification standard valid until                                                                                                    | 18.11.2025                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 7. Occupational qualification standard version no.                                                                                                    | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 8. Reference to International Standard Classification of Occupations (ISCO 08)                                                                        | 2320 Vocational Education Teachers                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| 9. Reference to European Qualifications Framework (EQF)                                                                                               | 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>C.2 Occupational title in foreign language</b>                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| English:                                                                                                                                              | Vocational Teacher, EstQF Level 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>C.3 Annexes</b>                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Lisa 1 <a href="#">Digioskused</a>                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |